

Møteinnkalling

Utvalg:	Nasjonalparkstyret for Fulufjellet
Møtested:	Ordførerens kontor, Kommunehuset Hagelund i Trysil
Dato:	07.06.2018
Tidspunkt:	12:00-15:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 62 55 11 87/41 43 19 90, eller e-post: fmhehobk@fylkesmannen.no. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Arkiv-saksnr
ST 08/2018	Godkjenning av møteinnkalling og saksliste	2017/3652
ST 09/2018	Valg av to personer til å godkjenne protokollen	2017/3652
ST 10/2018	Orienterings- og drøftingssaker	2018/2045
ST 11/2018	Søknad om tillatelse til å gjennomføre «Wildlife guiding safari» i Fulufjellet	2017/2013-7
ST 12/2018	Søknad om bruk av drone i Fulufjellet nasjonalpark – Sheriff Film Company	2018/3287
ST 13/2018	Referatsaker	
RS 02/2018	Rapport – Kjørejournal – Trond Ole Skåret	2016/3442
RS 03/2018	Rapport – Kjørejournal for snøskuter Fregn – Ellen og Per Emil Haugen	2016/6848

Arkivsaksnr: 2017/3652

Saksbehandler: Henriette Othilie Bøe Kildahl

Dato: 01.06.2018

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Fulufjellet nasjonalpark	08/2018	07.06.2018

Godkjenning av møteinnkalling og saksliste

Forvalters innstilling

Møteinnkalling og saksliste godkjent.

Behandling i møtet

Vedtak

Arkivsaksnr: 2017/3652

Saksbehandler: Henriette Othilie Bøe Kildahl

Dato: 01.06.2018

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Fulufjellet nasjonalpark	09/2018	07.06.2018

Valg av to personer til å godkjenne protokollen

Forvalters innstilling

Saken fremmes uten innstilling.

Behandling i møtet

Vedtak

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Fulufjellet nasjonalpark	10/2018	07.06.2018

Orienterings- og drøftingssaker - styremøte 07.06.2018

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret tar de fremlagte orienteringssakene til etterretning.

Vedlegg til sak

- Referat fra studieturen til Tyskland.

Saksopplysninger og vurdering

- Studieturen til Tyskland og kommende besøk fra Tyskland.
- Status for filmprosjektet.
- Film om interregprosjektene.
- Oppfølging av ulovlig snøskuterkjøring innenfor Fulufjellet nasjonalpark.
- Artikkel om Fulufjellet nasjonalpark og Nasjonalparkstyret i programblad for Ljørdalsdagene 2018.
- Orientering om møter som er avholdt i Ljørdalen siden sist.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Fulufjellet nasjonalpark	11/2018	07.06.2018

Søknad om organisert ferdsel i Fulufjellet nasjonalpark - Tistel Wildlife Guiding

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet finner å kunne gi Tistel Wildlife Guiding v/Dane Stewart dispensasjon fra verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark, § 3 punkt 5.2, for å gjennomføre en guidet gruppetur sommeren 2018 for å observere dyrelivet innenfor nasjonalparken.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for perioden 1. juli – 27. august 2018.
2. Det skal legges betydelig vekt på ikke å forstyrre dyrelivet unødig.
3. Det skal ikke brukes motorisert kjøretøy innenfor nasjonalparken.
4. Sjøppel og avfall skal tas med ut av nasjonalparken.
5. Innen 1. september 2018 skal nasjonalparkstyret ha mottatt en kortfattet rapport som opplyser om hvilke deler av nasjonalparken som ble besøkt og hvilke arter som ble observert.

Dokumenter

Dokumenter i sak:

- Søknad fra Tistel Wildlife Guiding v/Dane Stewart av 12. april 2018.

Søknaden er vurdert i henhold til:

- Naturmangfoldloven av 19. juni 2009.
- Verneforskrift for Fulufjellet nasjonalpark av 27. april 2012.
- Forvaltningsplan for Fulufjellet nasjonalpark.

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

SAKSFRAMLEGG

Saksopplysninger

Tistel Wildlife Guiding v/Dane Stewart søker om tillatelse til å gjennomføre en «wildlife guiding safari» i Fulufjellet nasjonalpark i perioden 1. juli – 27. august 2018. Det opplyses at det er en gruppe på 14 personer som planlegger å besøke mesteparten av nasjonalparken i løpet av denne perioden. Gruppen vil overnatte i telt med nytt leirsted hver andre dag. Søker opplyser at det dreier seg om en generell dyrelivssafari. Alle arter er i utgangspunktet interessante, men det understrekes at elg er av spesiell interesse. Videre understreker søker at dyrene vil bli observert på avstand slik at unødige forstyrrelser unngås. Dane Stewart påpeker at han er opplært til å studere dyrelivet slik at det ikke medfører forstyrrelser.

Verneforskrift og verneformål

Formålet med opprettelsen av Fulufjellet nasjonalpark er å bevare et stort naturområde som inneholder særegne, representative økosystem som er uten tyngre naturinngrep, herunder artsfattig fjellvegetasjon og artsrik barskog, jf. verneforskriftens § 1.

Videre er formålet med nasjonalparken å ta vare på:

- et inngrepsfritt skog- og fjellområde som en del av et stort, helhetlig og særpreget økosystem i grensetraktene
- storslåtte landskapsformer bl.a. med særpregede og blokkrike juv
- naturmangfoldet med et egenartet plante-, sopp- og dyreliv, herunder innslag av høyereliggende barskog med naturpreg, og med arter som sjokoladekjuke og sibirkjuke
- kulturminner.

Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I følge verneforskriftens § 3 punkt 5.1 skal all ferdsel skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I § 3 punkt 5.2 i verneforskriften er ordlyden: «Bestemmelsene i denne forskriften er ikke til hinder for organisert turvirksomhet til fots så lenge naturmiljø ikke blir skadelidende. Organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljø må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten».

Gjennomføring av markedsførte gruppeturer med fokus på dyrelivet vurderes av nasjonalparkforvalter å komme inn under bestemmelsen om organisert ferdsel.

Ifølge naturmangfoldlovens § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet og vurderingen skal fremgå av beslutningen.

Vurdering

I forvaltningsplanen for Fulufjellet nasjonalpark pkt. 4.4, defineres organisert ferdsel som «*Ferdsel der en planlegger, koordinerer eller arrangerer en aktivitet som er kunngjort/markedsført på forhånd*». Derimot presiserer forvaltningsplanen blant annet at

organisert ferdsel til fots ikke er søknadspliktig, forutsatt at denne ikke på noen måte skader naturmiljøet. I stor grad blir det opp til den enkelte «tiltakshavers» skjønn å vurdere om aktiviteten vil skade naturmiljøet. Nasjonalparkstyret ønsker å ha en oversikt over den organiserte ferdselen i Fulufjellet.

Det forventes en økt interesse for bruk av nasjonalparker i Norge i friluftslivs- og reiselivssammenheng. Fra sentrale miljøvernmyndigheter er det nå en målsetting om at nasjonalparker skal bidra til økt lokal verdiskaping. På bakgrunn av dette har Miljødirektoratet bestemt at alle nasjonalparker skal ha en vedtatt besøksstrategi innen 2020. Denne skal legge til rette for en balanse mellom naturverdier, besøkende og reiseliv. I denne sammenhengen vil nasjonalparkforvalter gjøre oppmerksom på at regjeringen har uttalt at en ønsker å lempe på ferdselsrestriksjonene i nasjonalparkene gjennom i utgangspunktet å tillate all ferdsel som ikke er motorisert. Imidlertid blir det påpekt at det kan vurderes å innføre restriksjoner i sårbare enkeltområder dersom behovet tilsier dette.

Det er i første rekke faren for uheldig markslitasje og forstyrrelser av dyrelivet som gjør at organiserte opplegg og store arrangementer gjennom verneforskriften er underlagt søknadsplikt. Bestemmelsen skal ikke tolkes som om det er et forbud mot slik aktivitet, men sikrer at nasjonalparkstyret får en oversikt over omfanget av ønsket og gjennomført aktivitet. Videre sikrer søknadsplikten muligheten for dialog mellom nasjonalparkstyret og tiltakshaver.

I naturmangfoldlovens § 8 heter det blant annet at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Med bakgrunn i naturfaglig sammenstillings- og registreringsmateriale som ble utarbeidet i forbindelse med verneplanprosessen for Fulufjellet, vurderes kunnskapen om dette området og konsekvensene av den omsøkte organiserte ferdselen til å være tilstrekkelig slik at det ikke er nødvendig å innhente ny kunnskap om dette. Naturmangfoldlovens § 9 om føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt i denne saken.

I henhold til naturmangfoldlovens § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Per i dag er det ikke lagt opp til en sonfordeling i Fulufjellet nasjonalpark, og det er foreløpig ikke utarbeidet noen besøksstrategi for området. Arbeidet med en besøksstrategi for Fulufjellet nasjonalpark er imidlertid påbegynt i 2016 gjennom Interregprosjektet «Grenseoverskridende besøksforvaltning for Fulufjellets nasjonalparker». Det er derfor nødvendig kontinuerlig å vurdere hvilken påvirkning organisert ferdsel og annen turistvirksomhet har på verneverdiene i Fulufjellet nasjonalpark, dette for å kunne vurdere om slik ferdsel *kan* ha negativ påvirkning på naturmiljøet isolert sett eller gjennom samlet belastning, jf. nml. § 10. Utenom det planlagte løpsarrangementet «Fulufjellsrøya» den 18. august 2018 er nasjonalparkforvalter ikke kjent med at det skal foregå eller at det planlegges annen organisert ferdsel innenfor nasjonalparken kommende barmarkssesong. En kan derfor ikke se at gjennomføringen av den planlagte guidingen vil medføre at den samlede belastningen på området vil bli for stort.

**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

SAKSFRAMLEGG

Generelt vurdert *kan* guidede gruppeturer i terrenget i hekke- og yngletid med fokus på observasjoner av fugle- og pattedyrarter kunne virke forstyrrende på et sårbart dyreliv. I forhold til naturmangfoldlovens § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmåter vises det i den aktuelle saken til at hensikten er å observere de artene som dukker opp. Aktiviteten er ikke rettet mot nærkontakt med forstyrrelsesfølsomme sårbare/sjeldne arter eller sårbare lokaliteter. En har også merket seg at det vil bli lagt vekt på å holde behørig avstand til det som observeres. I vurderingen av potensialet for unødig forstyrrelse har en også merket seg som gunstig at det er et fåtall personer som deltar. Naturmangfoldlovens § 11 vurderes ikke som relevant i denne sammenhengen.

Arkivsaksnr: 2018/3287

Saksbehandler: Henriette Bøe Kildahl

Dato: 01.06.2018

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Fulufjellet nasjonalpark	12/2018	07.06.2018

Søknad om bruk av drone i Fulufjellet nasjonalpark - Sheriff Film Company

Forvalters innstilling

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, jf. § 4 i verneforskrifta for Fulufjellet nasjonalpark, får Sheriff Film Company, i samarbeid med Interregprosjektet «Grenseoverskridende besøksforvaltning for Fulufjellets nasjonalparker», dispensasjon for bruk av drone med Per Gunnar Fordal som godkjent dronepilot.

Dispensasjonen gjelder for to dager i perioden 25.-30 juni 2018 med følgende vilkår:

1. Flyging nær dyr eller fugl skal unngås. Flyger skal være særlig oppmerksom på eventuelle rovfugler.
2. Det skal holdes avstand til eventuelle turgåere som er i området.
3. SNO v/ Ole Vangen er varslet om datoer ved kopi av dette vedtaket. Ved eventuelle endringer skal nasjonalparkforvalter v/ Henriette Bøe Kildahl ha melding seinest dagen før flyging.
4. Dersom det oppstår forhold som gjør det nødvendig å justere opptaksområde og/eller tidsrom, må spørsmålet avklares med nasjonalparkforvalter i god tid før flyging.
5. Tillatelsen skal tas med under oppdraget og skal kunne vises frem ved evt. kontroll.

Saksopplysninger

Sheriff Film Company søker om å bruke drone til filming i Fulufjellet nasjonalpark i forbindelse med Interregprosjektet «Grenseoverskridende besøksforvaltning for Fulufjellets nasjonalparker». Filmopptaket er på oppdrag fra Nasjonalparkstyret for Fulufjellet og Länsstyrelsen Dalarna.

Om oppdraget:

Det skal lages en kortfilm på 3 minutter om Fulufjellets to nasjonalparker i Norge og Sverige. Filmen skal visualisere en invitasjon til Fulufjellets nasjonalparker, kommunisere følelser og skape en sterk, gjenkjennbar identitet. Filmen skal bestå av en rekke klipp fra nasjonalparken, med bakgrunnsmusikk

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

SAKSFRAMLEGG

Filmen skal fokusere på følgende:

- Verneverdier som:
 - o Store, sammenhengende og urørte fjell- og skogområder.
 - o Gammel granskog, samt liggende og stående døde trær (f.eks. granskog langs Trangholroa i Brattfjellet).
 - o Landskapsmessige og kvartærgeologiske verdier (f.eks. området Storgnollen-Steinknøsen-Furuknøsen helt sør i den norske parken).
 - o Vannkilder med frodig vegetasjon (fjellvann og vassdrag f.eks. Bråtafallet og Bergåa).
- Dyreliv og flora i Fulufjellet.
- Norske severdigheter/besøksmål som:
 - o Storbekåsen, Brynflået, Storfurua, Bråtafallet, Slottet, riksgrensa.
- Naturlige portaler i naturen.
- Tilrettelagte steder (f.eks. som merkede stier og rasteplasser).
- Kulturminner som: gamle stier som krysser riksgrensen, gamle øksemerker i stammer.

Utdrag fra søknad:

«Sheriff Film Company ønsker i gjeldene periode å kunne fly drone innenfor nasjonalparkens grenser siste uken i juni i forbindelse med filmopptak på oppdrag fra parkens ledelse. Fotograf Per Gunnar Fordal er en rutinert filmfotograf og dronepilot og vil være eneste operatør av dronen. Han har lang erfaring som kommersiell dronepilot fra reklame og film. Maskinen vi ønsker å fly er av typen DJI Inspire 2».

Søknaden gjelder for to dager i perioden 25.-30. juni ved følgende lokaliteter og strekninger i Fulufjellet nasjonalpark:

- Brattfjellet.
- Nordre delen av Bergåa mot svenskegrensa.
- Området Slottet-Slottshammeren-Storhammaren.
- Området rundt Storfurua (nord i Bjønnåsen) .
- Storbekåsen – Brynflået.
- Området Styggskøra, Storgnollen, Furuknøsen, Nordre Gnollen og Søndra Gnollen.

Sheriff Film Company har tidligere informert nasjonalparkstyret om at de har de nødvendige lisenser som trengs for å fly med drone.

Fulufjellet nasjonalpark ble opprettet ved kongelig resolusjon av 27. april 2012 med hjemmel i lov av 19. juni 2009 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). Formålet med opprettelsen av Fulufjellet nasjonalpark er blant annet å bevare et stort naturområde som inneholder særegne, representative økosystem som er uten tyngre naturinngrep, herunder artsfattig fjellvegetasjon og artsrik barskog, jf. verneforskriftens § 1. I formålsparagrafen påpekes det også at allmenheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I følge § 3 punkt 7.2 i verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark er unødvendig støy forbudt og bruk av motordrevet modellfly o.l. er forbudt. Drone likestilles med modellfly med motor.

Verneforskrifta for Fulufjellet nasjonalpark åpner i utgangspunktet ikke for at nasjonalparkstyret kan gi tillatelse til det omsøkte tiltaket. Saken må derfor vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven (nml.) § 48 første ledd første alternativ. For

å gi en eventuell dispensasjon fra verneforskrifta etter denne bestemmelsen, kan omsøkte tiltak verken påvirke verneverdiene nevneverdig eller stride mot verneformålet.

Vurdering

Naturmangfoldloven § 48 er en kan-bestemmelse, som innebærer at det skal foretas en konkret skjønsmessig vurdering av om det skal gis dispensasjon når vilkårene er oppfylt. Her vil omfang, miljøvirkningen og nødvendigheten av tiltaket ha betydning.

Bruk av drone er ikke omtalt i gjeldende forvaltningsplan for Fulufjellet (2017).

En elektrisk drone er knapt hørbar på litt avstand, så ut fra hensyn til støynivå er tiltaket lite problematisk. Dersom man unngår å være nærgående mot sårbare viltbiotoper som f.eks. rovfuglreir, og holder generelt god avstand til vilt som oppholder seg i området, vil bruk av drone trolig ha liten direkte innvirkning på biologiske verneverdier. Indirekte vil likevel filmopptak som promoterer sårbare områder overfor nye brukere kunne gi negativ effekt ved at sårbare arter blir utsatt for forstyrrelser i form av økt ferdsel og aktivitet i områder der det i dag er liten ferdsel.

I forhold til siste ledd i formålsparagrafen i verneforskrifta, om at «Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig friluftsliv» kan det tenkes at enkelte vil føle at omfattende bruk av luftfarkoster medfører ødeleggelse av følelsen av å være i urørte områder. Fulufjellet er en nasjonalpark med liten ferdsel, så forventningene om å være alene i urørt natur er nok stor. Det er derfor viktig å vise respekt for andre som ferdes i fjellet, og unngå å være nærgående eller filme privatpersoner som ikke er forespurt om dette på forhånd, jf. *Forskrift om luftfartøy som ikke har fører om bord mv.* (Samferdselsdepartementet 2015-11-30).

De fleste av opptaksområdene ligger i områder som nasjonalparkstyret foreslår å «vise frem/markedsføre» som besøksmål/attraksjoner jf. utkastet til besøksstrategi for Fulufjellets nasjonalparker.

Kravet til kunnskapsgrunnlaget i nml. § 8 vurderes til å være tilstrekkelig når det gjelder biologiske verdier og det er ikke registrert særlig sårbare lokaliteter i tilgjengelige databaser (Artskart og Naturbase). Ut fra føre-var-prinsippet (§ 9) er det likevel viktig å unngå å være nærgående mot rovfugl og annet vilt som måtte finnes i området. Bruken av drone for filming i nasjonalparken bør avgrenses til tiltak av en viss allmenn interesse, og kan ikke gis for rent private tiltak som skaper uheldig presedens ved at en må vente svært mange lignende søknader til samme formål.

Bruk av denne typen drone vil ikke medføre skade på terreng eller vegetasjon og medfører lite støy, og ansees som en mer miljøforsvarlig teknikk enn for eksempel ved filming fra helikopter, slik at drone vil være beste tekniske hjelpemiddel dersom vilkårene for å gi tillatelse ellers er til stede, jf. nml. § 12.

I forhold til fugleliv er det behov for å ta spesielt hensyn til hekkende fugler som har unger med lang reirperiode, eksempelvis rovfugler. Hekking av kongeørn er imidlertid ikke registrert i de omsøkte områdene. Den forstyrrelsen dronedeflyvingen vil medføre er av relativt kortvarig karakter, i tillegg vil den for så vidt foregå såpass sent i juni at det trolig vil være liten eller ingen konflikt i forhold til hekke- og yngletid for andre fuglearter og dyr, jf. nml. § 10. Naturmangfoldlovens § 11 vurderes ikke som relevant i denne sammenheng.

Konklusjon

**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

SAKSFRAMLEGG

Filmingen vil ikke være i strid med verneformålet, eller gå ut over verneverdiene, jf. kravene i naturmangfoldloven § 48. Tiltaket er på oppdrag for Nasjonalparkstyret for Fulufjellet og Länsstyrelsen Dalarna og kan gi god markedsføring av det naturbaserte reiselivet i området. Det er fra nasjonale miljøvernmyndigheter i Norge gitt føringer om bruk av nasjonalparkene for å øke verdiskapingen i områder som tåler bruk, og tiltaket synes være i tråd med disse føringene.

Arkivsaksnr: 2018/2045

Saksbehandler: Henriette Bøe Kildahl

Dato: 01.06.2018

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Fulufjellet nasjonalpark	13/2018	07.06.2018

Referatsaker (RS) - styremøte 07.06.2018

Forvalters innstilling

Referatsaker tas til orientering.

Saksopplysninger og vurdering

RS 02/2018 – Rapport – Dispensasjon for motorferdsel til hytte i Fulufjellet nasjonalpark – Trond Ole Skåret: 6 av 6 turer er kjørt.

RS 03/2018 – Rapport – Dispensasjon for motorferdsel til hytte i Fregn naturreservat – Ellen og Per E. Haugen: 6 av 10 turer er kjørt.